

УДК 338.2

Оболенцева Л.В.¹, Школяр С.В.²

¹ проф. Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова

² асп. Харківського національного університету міського господарства ім. О.М. Бекетова

СТРАТЕГІЧНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ

Управління сталим розвитком підприємств в умовах зростаючої нестабільності зовнішнього середовища виступає однією з найважливіших і найактуальніших проблем сучасного бізнесу. Вітчизняна економіка перебуває під впливом численних глобальних чинників, що формує складне, динамічне та важко прогнозоване середовище функціонування підприємств, у якому традиційні підходи до управління втрачають ефективність. За таких умов, необхідним стає впровадження концепцій сталого розвитку, які базуються на інтеграції економічної стабільності, соціальної відповідальності та екологічної безпеки, оскільки забезпечують здатність підприємств не лише виживати, а й розвиватися у довгостроковій перспективі.

Сутність сталого розвитку полягає не лише у досягненні стратегічних бізнес-цілей і зростанні фінансових результатів, а й у створенні позитивного соціального ефекту, підвищенні якості життя населення, формуванні відповідального ставлення до довкілля та збереженні природних ресурсів для майбутніх поколінь. Тобто, можна сказати, що сталий розвиток виступає інтеграційним механізмом, який поєднує економічну ефективність, соціальну справедливість та екологічну безпеку, забезпечуючи стратегічну стійкість підприємства у глобальному конкурентному середовищі.

Протягом останніх років, управління, яке орієнтоване на принципи сталого розвитку, трансформується у своєрідну інклюзивну управлінську парадигму, що вирізняється комплексністю, системністю та орієнтацією на довгострокові результати. На відміну від традиційного менеджменту, який зосереджений переважно на досягненні миттєвих фінансових показників і прибутку, концепція сталого управління базується на поєднанні соціальних, економічних і екологічних засад. Такий підхід передбачає усвідомлення впливу бізнесу на суспільство, економіку й довкілля та спрямований на формування гармонійної взаємодії між зазначеними складовими. Внаслідок цього, забезпечується стійкість підприємства у довгостроковій перспективі через балансування соціально-економічних і екологічних чинників [1].

Підприємства мають враховувати основні елементи стратегій сталого розвитку, які передбачають підтримку екологічних ініціатив і впровадження принципів раціонального використання природних ресурсів. Взаємодія цих

складових забезпечує не лише зростання економічної результативності організацій, а й охоплює розвиток інноваційних технологій, підвищення ресурсної ефективності та мінімізацію шкідливого впливу на навколишнє середовище.

Реалізація стратегії сталого розвитку в діяльності підприємств супроводжується як певними перевагами, так і низкою труднощів. Основні проблеми пов'язані з істотними початковими інвестиційними витратами, недостатнім рівнем обізнаності та професійної підготовки персоналу, а також із внутрішнім опором змінам з боку працівників і управлінського апарату.

Разом із тим, упровадження подібних стратегій забезпечує підприємствам низку вагомих переваг: підвищення рівня ділової репутації, оптимізацію витрат через використання енергоощадних і ресурсоефективних технологій, а також вихід на нові ринки збуту.

Таким чином, не зважаючи на певні труднощі, стратегія сталого розвитку формує міцне підґрунтя для стабільного функціонування та довготривалого процвітання організацій. Реалізація стратегії сталого розвитку не просто узгоджується з актуальними тенденціями ринкового середовища, а й формує фундамент для тривалого зростання, підвищення стійкості підприємств та зміцнення економічної системи [2].

Концепція сталого розвитку виходить за межі традиційного прагнення до фінансової прибутковості, охоплюючи також мінімізацію негативного впливу на природне середовище, раціональне використання ресурсів та посилення соціальної відповідальності бізнесу перед суспільством. Реалізація стратегій сталого розвитку в умовах економічної, політичної та технологічної нестабільності потребує системного, міждисциплінарного підходу, що включає постійний моніторинг, аналіз і прогнозування змін зовнішнього середовища. Такий підхід дає змогу підприємству своєчасно адаптувати стратегію, зберігати конкурентні переваги та забезпечувати довгострокову стійкість свого функціонування.

Отже, управління, побудоване на принципах сталого розвитку, слід розглядати як комплексний і впорядкований механізм, що поєднує соціальні, економічні, екологічні та морально-етичні орієнтири функціонування підприємства з процесом ухвалення управлінських рішень. Такий підхід спрямований на зміцнення довготривалої життєздатності організації та підвищення рівня її соціальної відповідальності перед суспільством.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Степаненко Т.О. Теоретичні та методичні засади сталого розвитку підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2020. № 31(70). С. 136-141.
2. Немешкало К., Хахалев Д. Управління сталим розвитком в умовах мінливого середовища. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2024. №3. С. 311-316.